

...and that government of the people, by the people, for the people, shall not perish from the earth."

—Abraham Lincoln

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN
CATHOLIC PRESS SOCIETY
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
Telephone Canal 8010—8011
The most influential Lithuanian Daily
in America

No. 164

3c a Copy

Chicago, Ill., Trečiadienis, Liepos (July) 15 d., 1942

Kaina 3c

Vol. XXVI

RUSAI SAKO SULAIKE PAVOJU MASKVAI

Nelinks Lietuvis Po Nacio Jungu

Ir jungą nacių vilkdamas
juodą tiki lietuvis ateitim

Nepriklausomybės šventė Lietuvoj ne-
leista viešai paminėti. Yra pasidavusių
naciams asmenų

Rašo K. J. PRUNSKIS

Spaudoje jau daug anksčiau buvo paskelbta, kad Vilniuje sužeistas arkivysk. Reinys ir žuvęs vienas kunigas.

Šiuo metu grįžusi iš Lietuvos p. Bulotienė plačiau papasakojo apie šį įvykį.

"Vilniuje, šv. Mikalojaus lietuvių parapijos klebonijoje buvo atsilankęs arkiv. Reinys. Tuo metu rusų aviacija pravedė ataką ant Vilniaus. Viena bomba pataikė į šv. Mikalojaus parapijos kleboniją, užmušė kun. Čibirą ir sužeidė arkiv. Reinį."

(Taigi mūsų komunistai, kurie buvo susidomėję kodėl "tragingai žuvo kun. Čibiras," dabar žinos).

Lietuvišką Quislingai.

Niekam nesinorėjo tikėti, kad Lietuvoje būtų atsiradę tokių asmenų, kurie būtų išdrįsę suteršti lietuvių vardą ir pasiduoti nacių tarnybai. Tačiau šandien, galia, mums tenka tai pripažinti.

Bulotienė pareiškė, jog "Kubiliūnas ir Germantas pasidavę vokiečiams. Vadinamieji tarėjai, aišku, yra vokiečių valdžioje. Pasitaiko tokių, kurie norėtų gero savo krašto žmonėms, bet jie priversti būti raitais—suktis apie asį."

Kas Bėgo Rusijon?

Pasak p. Bulotienės, savo noru Rusijon išbėgo labai maža lietuvių. Tik komunistuojantieji.

"Mūsų kariuomenė bolševikų išskirstyta po rusų dalinius, tai čia (Lietuvoje), rusų vokiečių karui prasidėjus, kiekvienas save ganė, kaip išmanė: pabėgo, išsilapstė, kad tik pasiliktu savo tėvynėj."

16 Vasario Okupacijoje.

Laisvon Amerikon patekusi Bulotienė pasididžiūdama pabrėžia, jog "nors lietuviai dabar kenčia daug sunkumų ir persekiojimų, bet jų dvasia nepalaužta."

"Visų persekiojamųjų kraštų viltys krypstą į Ameriką."

"Vasario 16 dieną, negalėdami daryti viešų mitingų, lietuviai susirinko Vytauto

Didžiojo muziejaus sodelin, sugiedojo Lietuvos himną. Tą dieną žmonių minios aplankė ir karių kapus, kur sugiedojo "Marija, Marija" ir Lietuvos himną.

"Atrūdo, kad vokiečiai to nesitikėjo, juos nustebino lietuvių ryžtingumas, bet tuo tarpu jokių griežtų priemonių nesimė."

Visi Vyskupai Gyvi.

Kun. Krupavičius, kuris yra p. Bulotienės giminaitis, jos pasakojimu, tebeklebonauja Kalvarijoje.

"Visi vyskupai gyvi, darbuojasi. Iki šiol dar neteko girdėti, kad kuris kunigų būtų areštuotas. Kunigų seminarija veikia."

"Juozas Ambrozevičius profesorioria, dr. Ivinskas—dekanas filosofijos fakultete."

Iškeistas I Vokiečius.

P. Bulotienė su savo dviem dukrelėmis gavo progą parodyti Amerikon, kai įvyko pasikeitimas vokiečių piliečiais Amerikoje į Amerikos piliečius vokiečių okupuotose kraštuose.

"Žinią gavau birželio 6d., pasakoja ji, "o jau sekančią dieną išvykau. Iš Kauno važiuavau autobusu, o nuo Eitkūnų traukiniu. Berlyne dar teko išbūti šešetą dienų."

Vokiečiai Laukia Karo Galo
"Maisto stoka, mirtis ir sužeidimai karo fronte veikia į vokiečių moralę. Vokietijos žmonės laukia karo pabaigos, bet jaunuomenės nuotaika tebėra pakilusi."

Iš Berlyno, vokiečių policijos lydimiems, amerikiečiams teko važiuoti per Prancūziją iki Ispanijos, o iš čia į Lisaboną, kur susirinko visi amerikiečiai. Kartu vykęs dar viešas lietuvis—Gedgaudas. Tai jaunas prancūzų, kuris buvo nacių internuotas Miunchene.

Kelionės metu "okeanas buvo ramus, nematėme nė lėktuvų, nė laivų."

Gali bombarduoti
Skoda dirbtuves

BERNAS, liepos 14 d. — Berne Gazette, rašydama apie britų ataką Danzige,

Frontas rytuose

Zemėlapiu rodoma, kaip naciai išvysto savo žygius Rusijoje. Viena jų kolona veržiasi Kaukazo link — į žibalo šaltinius.

Ašies šarvuotosios divizijos sulaikytos Egipto fronte

KAIRO, liepos 14d.—Britų generalinis štabas paskelbė, jog ašies šarvuotosios divizijos sulaikytos savo naujam žygyje į rytus Egipto fronte.

Priešo tankai ir motorizuotoji kariuomenė pravedė atakas pajūrio zonoje į vakarus nuo El Alamein.

Prasidėjus kovoms žemyn, britai pasiuntė savo aviaciją bombarduoti ašies šarvuotosios divizijos Viduržemio jūroje. Šiose atakose dalyvavo ir britų laivyno daliniai.

Žuvo Vienas Orlaivis.

Visose aviacijos atakose, įimant ir kovas Maltoje, kur pašauta bent penki ašies orlaiviai, žuvo tik vienas britų orlaivis.

Britų laivyno aviacija sunaikino Matruh ir ašies kariuomenės savo transporto perkėlimą turėjo pastumti 200 mylių į vakarus—į Tobruką.

Tačiau ir Tobruką, kurį britai bombarduoja kasdien, lėkūnai per tris valandas be paliovos bombardavo ir pataikyta į laivus uoste ir prie plaukos įrengimus.

Laisvieji prancūzai
Kovojanti Prancūzija

LONDONAS, liepos 14 d. —Laisvieji prancūzai, gen. De Gaulle sekėjai, minėdami Bastilijos 153 metų sukaktį pasivadino nauju vardu—"Kovoją prancūzai."

Naujas De Gaulle sekėjų vardas, kuris priimtas Anglijos užsienio ministerijoje yra La France Combattante—Kovojanti Prancūzija.

pareiškia, jog esą galima tikėtis britų ir Amerikos aviacijos atakų ant milžiniškų Skoda amunicijos fabri-
kų Čekoslovakijoje.

Naciams nefinka lietuvių atspara

LISABONA. — Naciai vokiečiai priekaištuoja lietuviams (ypač kaimiečiams), kad jie mažiau už kitus kraštus paaukojo metalo vokiečių kariuomenės reikams. Reikia pažymėti, kad ankstybesniais atsižaukiamais Lietuvos piliečiai buvo raginami aukoti atliekamą spalvotą metalą.

Po Velykų jau buvo įsakoma atiduoti viską: metalinius meno objektus, durų ir langų rankenas, apkaustymus ir visas metalines dalis šakutes, peilius, lempas, papuošalus kambariuose, įstaugose, voniose, iš nedirbančių fabriku atiduoti mašinas ir pan. daiktus. Viskas tai būsią perlieta į ginklus ir granatas. Metalų rinkimo terminas buvo pratęsiamas Lietuvoje kelis kartus ir gyventojams vis buvo primenama, kad iš visų kitų kraštų jie paaukojo mažiau.

Tiesa, buvo pripažįstama, kad Lietuvoje gal ir sunku dabar atsukti, atmontuoti metalines dalis voniose bei dirbtuvėse, kai krašte nepasitiko laisvų darbo rankų, tačiau visiems buvo priminta, kad reikalingi padėti kiti tiems. Bendromis jėgomis, esą, visokias pareigas galima atlikti greičiau.

Lietuvoje pramonė visai sustabdyta

LISABONA. — Vokietijos reicho komisaras Lietuvoje išleido vykdomąsias taisykles dėl verslo įmonių atidarymo ir namų bei žemės sklypų įgijimo. Pagal šias taisykles, tikrai su vokiečių komisaro leidimu galima atidaryti pramonės įmones, stambias prekybos įmones, kredito, draudimo bei transporto įstaigas, laivininkystės įmones ir t.t.

Kai dėl namų ir žemės įgijimo, tai "šiuo tarpu" tai visiškai uždrausta. Anksčiau sudaryti susitarimai dėl namų ar žemės pirkimo nustoja galios. Taisyklės įsigaliojo nuo š. m. balandžio 25 d.

Tą pačią dieną įgijo galios kitos reicho komisaro vykdomosios taisyklės, pagal kurias be komisaro leidimo negalima praplėsti miško medžiagos pasirbimo įmonės ar prekybos įstaigos. Ankstybesnės taisyklės šioje srityje buvo panaikintos. Tais pačiais metais buvo numatytas.

Naciai žygiuoja Vorosilovogrado, Stalingrado linkui — Londonas

Maskvos gynėjai sunaikino nacių parašutininkus. Rusai pasitraukė prie Rzevo, Bugačoro

LONDONAS, liepos 14 d. —Londono spauda paskelbė Maskvos radio pranešimą, jog vokiečių kariuomenė jau

BRITAI ATAKAVO RUHRO KRAŠTĄ

LONDONAS, liepos 14 d. —Aviacijos ministerija šandien paskelbė, jog galingos britų aviacijos bombonešų pajėgos atakavo industrinius centrus Ruhr slėnyje pereiną naktį.

Vokietijos karo vadovybė paskelbė, jog britai bombardavo svarbų industrijos miestą Duisburgą, apie 15 mylių į šiaurę nuo Duesseldorfo.

Aviacijos ministerijos komunikatas pareiškia, jog mieste palikta didelis skaičius suktų gaisrų. Iš atakų negrįžę penki orlaiviai. Tuo tarpu Berlyno pranešimas paskelbė, jog pašauta du britų bombonešiai.

Britų aviacijos ministerijos pranešimas nepažymėjo vietos, bet informuoti britų sluogsniai pareiškia, jog atakos sukoncentruota sunkiojoje industrijos, elektros stotyse ir geležinkelio mazguose.

Dono fronte rusai iraukias—naciai

BERLYNAS, liepos 14 d. —Nacių radio paskelbė karo vadovybės pranešimą, jog Dono upės fronte vokiečių kariuomenė prapūtusi savo prasiveržimo frontą ir prasiveržusi giliai į rusų apsaugos linijas.

Kartu pranešama, jog Volchovo fronte, į pietryčius nuo Leningrado, esąs suimtas sovietų svarbiausias kariuomenės vyriausias vadas leit. gen. Vlassovas.

Į pietryčius nuo Voronežo, pasak nacių radio, rusų kariuomenės pajėgos esančios apsuptos skubiai ir sekmingai veikiančių nacių tankų.

CHUNGKINGAS, liepos 14d.—Kinijos žinių agentūra paskelbė, jog liepos 1 dieną sąjungininkų bombonešiai sunaikino didelį skaičių japonų karinių vietovių prie Yangtze upės, žemiau Hankow.

praėjusi prie Maskvos-Rostovo geležinkelio, esantį Millerovo miestą. Millerovo yra šešiasdešimt mylių į šiaurę nuo Vorosilovogrado, kur žygiuoja vokiečių kariuomenė iš Lisičansko.

MASKVA, liepos 14 d. —Maskvos gynėjai, atmušę nacių parašutininkus, ugniasvaizdžius ir milžiniškus tankus, sulaukė pakartotinas vokiečių atakas.

Į vokiečių antitankines užtvartas Dono fronte rusai pasiuntė milžinišką skaičių tankų. Silpnesnėse vietose frontas pralaužtas ir priešiui padaryta didelių nuostolių.

Maskvai Pavojus.

Tuo tarpu Kalinino fronte, kur per vieną naktį Maskvai susidarė didelis pavojus, vokiečių ofensyva sušaukta dviejose vietose ir nacių veikimo poltmės uabai sumažinta.

Tačiau kai kurie kiti sluogsniai praneša, jog Dono fronte nacių veiksmams sudarą didelį pavojų Stalingdai ir bendrai Kaukaziui.

Priversti Pasitraukti.

Rusų pranešimai skelbia, jog prie Bogučaro jų kariuomenė buvo priversta pasitraukti. Raudonoji Žvaigždė rašo, jog "vokiečiai turi didelę viršenybę kariuomenės ir mašinerija."

Rusų pranešimai nepareiškia kaip toli į rytus nuo Bogučaro jų kariuomenė pasitraukė, bet vienas pranešimas pareiškia, jog "keliolik kilometrų."

Šiaurės fronte, pasak rusų, sovietų kariuomenė buvo priversta pasitraukti Rzevo fronte, 135 mylios į vakarus nuo Maskvos.

Gestapo sušaudė 700 kroatų

LONDONAS, liepos 14 d. —Jugoslavijos vyriausybės atstovas šiandien pareiškė, jog Vokietijos Gestapo agentai sušaudė 700 kroatų už nužudymą Gestapo viršininko Zagrebe.

Atstovas pareiškė, jog viršininku buvęs maj. Helm ir jog jis žuvęs nuo granatos, įmestos į jo automobilį bevažiuojant Zagrebo svarbiausiąją gatvę.

LIETUVOS TREMTINIŲ SOVIETŲ RUSIJON VARDAI

(Tęsinys)

Mes čia patiekiamo lietuvių tremtinių Sovietų Rusijoje sąrašą. Daugelis kreipiasi į redakciją, teiraudamiesi apie tremtinius, jų gyvenamąją vietą ir t. t. Mes jokių ypatingų žinių negalime apie tremtinius suteikti, nes jų neturime. Patariame kreiptis tremtinių reikalais į Amerikos Raudonąjį Kryžių Washington, D. C., prašant surasti tremtinių adresus ir teikti jiems pagalbą.

11401 Tumašauskas, Stasys (Motiejus), 34, worker, res. Pašlapiai, Pažaislis.
11402 Tumelienė, Ieva (Domininkas), 41, farmer, res. Alkenėnai, Pumeškas.
11403 Tumelis, Vincas (Juozas), 18, farmer.
11404 Tumelis, Valentinas, 17.
11405 Tumelis, Vytas, 15 (Juozas).
11406 Tumelytė, Irena (Juozas), 6.
11407 Tumenas, Jurgis (Vincas), 68, farmer, res. Juknešai, Daugailiai.
11408 Tumenas, Napoleonas (Juozas), 27, chauffeur, res. Kaunas.
11409 Tumonis, Balys (Kostas), 21, farmer, res. Nevenai, Žvigių Kamajų v. Rokiškio apskr.
11410 Tumonis, Petras, 2 children (42), Sateksnis, Rokiškis.
11411 Tumonienė, res. Sateksniai, Rokiškis.
11413 Tumonas, Jonas (Jonas), 31, teacher, res. Akmenė Mažeikiai.
11414 Tumonienė, Stasė (Stasys), 39, teacher.
11415 Tumosaitė, Aldona (Jonas), 10.
11416 Tumosaitė, Nijolė (Jonas), 7.
11417 Tumosaitė, Dalija (Jonas), 4.
11418 Tumose, Juozas (Mikas), 45, farmer, res. Patašinė Marijampolė.
11419 Tumosenė, Marija (Motiejus), 32, farmer.
11420 Tumosaitė, Janė (Juozas), 14, student.
11421 Tumosa, Justinas (Juozas), 14, student.
11422 Tumosa, Jonas (Juozas), 9, student.
11423 Tomas, Antanas (Antanas), born 1914, businessman, res. Kaišėdorys.
11424 Tupikas, Jonas (Jonas), 34, book-keeper, res. Kaunas.
11425 Tupikienė-Vaitkūnaitė, Aniceta (Jonas), 25, typist.
11426 Tupikaitė, Dalia (Jonas), 3.
11427 Tupikevičius, Juozas (Pranas), 46, res. Biršai.
11428 Turavičius, Dominikas (Vincas), born 1868, farmer, res. Alytus Rudniai.
11429 Tučėnavičius, Balys (Juozas), 33, teacher, res. Sakiai.
11430 Turla, Petras (Kris tapas), 18, farmer, Rokiškis.
11431 Tursas, Karolis (Bernadiktas), 43, employee, res. Vilnius.
11432 Tursienė-Vileišytė, Birutė (Jonas), 36, inspector, res. Vilnius.
11433 Tursa, Gediminas (Karolis), 6.
11434 Tursaitė, Reda-Ona (Karolis), 6 weeks.
11435 Turakis, Pranas (Juozas), born 1902, employee, res. Plungė.

11436 Turskienė, Filomena, born 1908, housewife.
11437 Turskis, Algimantas (Pranas), 9.
11438 Turskaitė, Genutė (Pranas), 4.
11439 Turulskis, Narcizas (Leonardas), 34, priest, res. Vilnius.
11440 Turula, Antanas (Juozas), 23, army lieutenant, res. Menkupiai Kalvarija.
11441 Turutienė, Marija (Antanas), 32, teacher, res. Iglinskiai Marijampolė.
11442 Turutaitė, Danutė, 5.
11443 Tušas, Jonas (Simanas), 25, instructor, res. Vilnius.
11444 Tutlys, Mykolas (Juozas), 35, book-keeper, res. Mikneva Cekiškė.
11445 Tutlienė, Olesė (Kazys), 36.
11446 Tutlys, Alfonsas (Mykolas), 13.
11447 Tutlys, Valentinas (Mykolas), 11.
11448 Tutytė, Jadzė (Mykolas), 9.
11449 Tutoraitis, Bronius, 43, teacher, res. Marijampolė.
11450 Tutoraitienė-Jasulaitytė, Viktorija, (Jonas), 39.
11451 Tutoraitis, Vytautas (Bronius), 17, student.
11452 Tutoraitytė, Birutė (Bronius), 16, student.
11453 Tutoraitis, Algirdas (Bronius), 14, student.
11454 Tutoraitis, Aukšas (Bronius), 8.
11455 Turek, Juozas (Jonas), 39, worker, res. Vilnius.
11456 Tvorogalovienė, Stanislava (Antanas), 34, nurse, res. Vilnius.
11457 Tvorogalovaitė, Danutė, 10.
11458 Tvorogalovas, Zbignievas, 7.
11459 Talačka, Balys, born 1912, policeman, res. Anykščiai.
11460 Tarušelis, Petras (Aleksandras), born 1898, bookkeeper, res. Molodečnas.
11461 Tiškevičaitė, Marija, 65, housewife, res. Palanga.
11462 Trinkūnienė, Sabina, 55, farmer, res. Kroštai Rokiškis.
11463 Ubeika, Kazys (Fe-

liksas), 49, teacher, res. Šiauliai.
11464 Ubeikienė, Elena, 44.
11465 Ulenas, Matas, 44, policeman, res. Vilnius.
11466 Ubovskis, Stepas (Vytautas), 40, worker.
11467 Ulečas, Juozas (Antanas), born 1900, res. Kaunas.
11468 Ulevičius, Kazys, 41, farmer, res. Trakėnai Kalvarija.
11469 Ulevičienė, Izabelė, 39.
11470 Ulevičius, Juozas (Kazys).
11471 Ulevičius, Vitas (Kazys).
11472 Ulevičiūtė, Birutė (Kazys), 14, student.
11473 Ulevičiūtė, Irena (Kazys).
11474 Ulevičiūtė, Ona.
11475 Ulinskas, Juozas, 78, farmer, res. Pogiai Lukšiai.
11476 Ulinskas, Petras (Juozas), born 1894.
11477 Ulinskienė, Antanina, 46.
11478 Ulinskaitė, Ona (Juozas), 35.
11479 Ulinskas, Juozas (Petras), 12.
11481 Ulinskas, Vincas (Ignas), born 1910, worker, res. Kaunas.
11482 Ulys, Simonas (Mykolas), 17, student, res. Kačiai Panevėžys.
11483 Ulozas, Pranas, born 1902, army officer, res. Pabradė.
11484 Ulozas, Alfonsas (Antanas), 19, farmer, res. Kriauciškiai Tverčius.
11485 Umrzas, Alfonsas (Pranas), 10, student, res. Kuršėniskiai Malėtai.
11486 Umbrasas, Stasys (Jonas), born 1912, policeman, res. Vilnius.
11487 Umbražiūnas, Aleksandras (Karolis), born 1904, farmer, res. Erzvetas Tverčius.
11488 Umbražiūnienė, Kazys, 32, journalist, res. Galaukiai Tverčius.
11489 Untulienė, Ona (Leonardas), 45, farmer, res. Širvintai Šešuolė.
11490 Underovičius, Jonas (Stasys), 44, farmer, res. Zarėnai Telšiai.
11491 Underovičienė, Ona (with 3 children), 34.
11492 Uogintas, Petras, 47, farmer, res. Šimonių Pasvalys.
11493 Uogintienė, Morta (Juozas), 43, housewife.
11494 Uogintaitė, Bronė (Petras), 18.

Palaidojo Antaną Stučinską

Liepos 10 d. iš ryto mirė angelas aplankė Stučinskų namus, išplėsdamas iš jų tarpo patį žymiausių asmenį, šeimos galvą, vaikų tėvą — Antaną Stučinską. Koks tai baisus skausmas širdyje palytėjo jo jauną žmonelę Teodorą, sunku įsivaizduoti. Bet ką gi darysi, kad toksai Visagalo Dievo surėdymas. A. a. Antanas Stučinskas buvo dar jaunas žmogus, galėjo dar ilgai gyventi, džiaugtis žemiškojo pasaulio Dievo dovanomis, bet nelemtoji mirtis išplėdė šeimos širdį, ir paliko giliai liūdėnį žmonelę Teodorą ir du sūnus Antaną, kuris jau vedęs, ir Edvardą, kurį, kiek teko sužinoti, Dėdės Samas pašauks į tarnybą. Liks viena motinėle be jokių globėjų. Išlikęjų, koks bausis likimas ištiko nelaimingąją šeimą. Gaila ir skaudu. Bet kartu geras pavyzdys kitoms šeimoms — nes nežinau nei dienos nei valandos. Budėk miegas brolau, sesuo!

Štai, užvakar geroji žmonelė Teodora palaidojo savo mylimą vyrą gražiausiomis bažnytinėmis iškilmėmis šv. Kazimiero kapuose.

Kadangi Teodora Stučinskienė daug metų kaip gyvena Dievo Apvaizdos parapijoje, priklauso veik prie visų gyvuojančių parapijų draugų.

11495 Uogintas, Petras (Petras), 17, farmer.
11496 Urbaitis, Antanas (Stasys), 30, employee, res. Šiaudinė Kiduliai.
11497 Urbaitis, Antanas (Stasys), 32, employee, res. Kriauciškiai.
11498 Urbavičius, Bronius (Jurgis), 36, teacher, res. Jeznas.
11499 Urbavičienė, Adelė (Julius), 24.
11500 Urbanavičius, Vytautas (Bronius), 6.

Iškilmingai palaidojo Antaną Tebelskį

Brighton Park. — Po iškilmingų apeigų N. P. P. Sv. bažnyčioje pirmadienio rytą, Antanas Tebelskis, žinomas aludės savininkas, kuris mirė liepos 8 d. po sunkios ligos, sulaukęs pusės amžiaus, tapo palaidotas šv. Kazimiero kapinėse.

Į laidotuves susirinko daug žmonių. Į kapus nulydėjo velionį daugiau kaip šimtas automobilių. Po apeigų bažnyčioje, automobilių procesija paskutinį kartą palydėjo pro velionio namus, 4018 S. Rockwell St.

Zvakės prie karsto bažnyčioje degė, kuomet trejos šv. Mišios buvo atnaujaunos kunigų — A. Briškos, S. Valucko ir J. Statkaus. Pamokslą pasakė kun. kleb. Briška. Mišių laike solo giedojo Ona Piežienė, giesmės "Sveika Marija" ir "Pie Jesu". Vargonais grojo vargonininkas Justas Kudirkas.

Didžioji liūdėsio valanda buvo, kada karstą su velio-

gių, užtat ir įsigijo parapijiečių terpe galybės draugų ir draugų, kas matėsi lankanties į šermentis ant velionies karsto, daugybė nevystančių vaikų — šv. Mišių aukų ir gėlių.

Gražu pastebėti, kad taip nuosirdžiai ne vien vietiniai, bet ir iš kitur atvykę giminių ir pažįstami, pareiškė užuojautą velionio mylimai žmonelei ir sūnams ir suteikti paskutinį patarnavimą velioniui, a. a. Antanui Stučinskui.

Te Dievas suteikia velioniui Antanui amžiną ramybę, o tau žmonele testiprina sveikatą pergyventi netikėtus skausmus ir liūdėsį, kaip praėyti taip ir toliau tęsti savo gražius darbus parapijoje, draugijoje, o Dievas neapleis.

Pažįstamas

niu leido į paskutinįją poilsio vietą — kapą. Čia negalėjo sulaikyti savo sąsaras jo mylima moteris Anastazija, jo dukterys Anastė ir Akvila ir jo sūnus Antanas. Kitų giminių ir visų širdys buvo pilnos gailėsio.

Velionis Tebelskis gimė Užusienio kaime, Panemunėlio parapijos, Rokiškio apskrityje, Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 33 metus.

Jis buvo labai geros širdies žmogus, kuris buvo ir geras katalikas. Užaugino labai gražią ir padorią šeimą. Taipgi buvo susipratęs lietuvis, suteikdamas moralinę ir piniginę pagalbą vi-

Būkit Malonūs SAVO AKIMS!

Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokite jas, išdėdami išsėgaminuoti jas moderniausia metodu, kuria regėjimo mokslas gali suteikti.

25 METAI PATYRIMO prižiūrint akis, kurie pašalina visą akių įtampą.

Dr. John J. Smetana
Dr. J. J. Smetana, Jr.
OPTOMETRISTAI

1801 So. Ashland Avenue
Kampus 18-00
Telefonas: CANAL 0523, Chicago
OFISO VALANDOS:
Kasdien 9:30 a. m. iki 8:30 p. m.
Trečiad. ir šeštad. 9:30 a. m. iki 7:00 p. m.

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. P. ATKOČIUNAS

DANTISTAS
1446 So. 49th Court, Cicero
Antradienis, Ketvirtadienis ir Penktadienis
Valandos: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadienis, Trečiadienis ir Šeštadienis
Valandos: 3 — 8 popiet.

DR. F. C. WINSKUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2158 West Cermak Road
Ofiso tel. CANAL 2345
Ofiso val.: 2-4 ir 7-9
Sėdėdį pagal sutartį.
Res.: 7004 So. Fairfield Avenue
Res. tel.: HEMLOCK 9150

DR. C. VEZELIS

DANTISTAS
4645 So. Ashland Avenue
arti 47th Street
val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.
Sėdėdį pagal sutartį.
Telefonas: HEMLOCK 5840

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 So. Western Ave.
OFISO VALANDOS:
Popiet nuo 1 iki 3 val. Vak. 7 iki 9
Nedėliomis pagal sutartį

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West Cermak Rd.
Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Sėdėdį, Trečiad. ir Šeštad. vakarais ofisas uždarytas.
REZIDENCIJA:
3241 West 66th Place
Tel. REPUBLIC 7808

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Residencija: 6600 So. Artesian Ave
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 popiet
4 iki 9 val. vakara.
Tel.: HEMLOCK 2061

DR. JOSEPH KELLA

DANTISTAS
6558 So. Western Ave.
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 9:00 val. ryto iki 9:00 val. vak.; trečiadienis nuo 9:00 val. ryto iki 12:00 val. pietų.

Tikrą draugą tik bėdoje pažinsi.

BUY
UNITED STATES
DEFENSE
BONDS
AND
STAMPS
U.S.

siems, kaip katalikų taip ir lietuvių reikalams.

Requiescat in pace....

St. P.

LIETUVIŲ DAKTARAS
OPTOMETRISTAS
Pritaikina akinius atsakomai už priėmimą laisva.

JOS F. BUDRIK
KRAUTUVĖJE
3241 So. Halsted St.
Telefonas:
Calumet 4591

DR. RADIO PATAISYMO
PASAUKITE:
YARDS 3098

DR. G. SERNER
LIETUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS

25 metų patyrimas
Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius.
Kreivus Akis
Ištaiso.

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED ST.
Kampus 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Trečiad. ir Sekmad. pagal sutartį

DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS PRITAIKO

744 West 35th Street
Valandos: 11-12; 2-4 ir 6-30-4:30
Pirmadienis tik 2-4
Sventadienis 11-12

DR. WALTER J. PHILLIPS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas ir Residencija:
2155 West Cermak Road
OFISO VALANDOS:
Nuo 7 iki 8:30 val. vakarais
ANTRAS OFISAS
2017 So. Western Ave.
Tel. CANAL 1171
Nuo 8 val. ryto iki 5 val. kasdien

DR. AL. RACKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

LIGONIUS PRIIMA:
Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.
Trečiad. ir Sekmad. tik ausitarius.

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4729 So. Ashland Ave.
(2-tros lubos)
Tel. MIDway 2880 Chicago, Ill.

DR. MAURICE KAHN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4631 So. Ashland Avenue
Ofiso Tel.: Yards 0994
Res. Tel.: Kenwood 4300
VALANDOS:
Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. diena.

DR. A. JENKINS
(Lietuvis)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2500 West 63rd Street
OFISO VALANDOS:
Nuo 1-4 ir nuo 7-9 vakara
Taipgi pagal sutartį.
Ofiso telefonas PROspect 6737
Namų telefonas VIRginia 2421

"DRAUGAS"
Ir Šiais Metais Spausdina
LIETUVIŠKŲ - KATALIKIŠKŲ
KALĖDINIŲ KORTELIŲ
IR
1943 M. KALENDORIŲ
Nepirkite svetimų sveikinimų kortelių
KALEDOMS.

Skaitytojai laukite dienraščio "Draugo" 1943 m. Kalendoriaus! Siglaite užsakyti "Draugo" raštinę. Kalėdinės kortelės kainuos \$1.00 už 21 kortelę (14 lietuviškų ir 7 angliskų). Vienas 1943 m. kalendorius bus siunčiamas kiekvienam skaitytojui uždyk! Neskaitytojas moka 25c.

Visos Kalėdinės Sveikinimų Kortelės yra skirtingos ir gražesnės negu praeitais metais. Kalendorius ir gi visiškai naujas!

Kur kas yra geriau turėti
lėmimą, negu anką.
Kas bus ištvermingas ilu
galui, tas bus ilgėlėtas.

(Met. 19, 22).

NACIŲ TRIRATIS

("Draugas" Acme telephoto)

Britų kariuomenė Afrikoje nutvėrė vieną nacių kovinį triratį. Tas yra naujas vokiečių pabūklas. Tai triračio ir traktoriaus kombinacija. Juo galima tempti nedidelę lauko patranką ir vežti keletą karių.

NEPAPRASTAI SVARBIOS ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Amerikon atvyko lietuvių, mačiusi bolševikų ir nacių okupaciją

Netikėtai gavome svarbų Lietuvos gyvenimo liudininką. Laivu "Drottningholm" birželio 30 d. sugrįžo iš Lietuvos J. A. V. pilietė Aldona Rugytė-Bulotienė su dviem mažom dukrelėm. Ji tuo tarpu apsigyveno pas savo tėvus Čikagoje.

Iki šiol žinios iš Lietuvos atėdavo tik laiškais. Paskutinių metų lietuvių kilmės maskoliai per savo spaudą pradėjo skelbti iš Maskvos gautą evangeliją. Vienas kitas gavome progą išklausti pasakojimų Aldonos Bulotienės, išgyvenusios abi okupacijos ir iš Lietuvos išvykusios šiais metais birželio 7 dieną.

Kiekvienas jos žodis svarbus, nes ji buvo gimnazijos mokytoja, jos vyras Gele-

žinkelių Valdybos aukštas pareigūnas — inžinierius, abu turėjo plačias pažintis ir gimines tiek miestuose, tiek kaime, todėl visapusiškai ir pilnai pažino Lietuvos gyvenimą abiejų okupacijų metu. A. Bulotienė, gimusi, augusi ir mokslus ėjusi laisvoje J. A. V. dvasioje, tad ir jos elgesys su okupantais, ginant savo teises, dažnai nustebindavo ir užimponuodavo vietinius okupantų atstovus, nepratusius išgirsti drąsaus žodžio. Jos pergyvenimai tiek idomūs, kad laukia knygos. Ne užbėgsime už akių — ji pati pailsėjusi papasakos spaudoje apie Lietuvos žmonių ir savo pergyvenimus. Viena tik pasakysime — kas

PATYS LENKAI DABAR SAKO, KAD KOSCIUŠKA LIETUVIS!

Rašant apie Žalgirio kovą, vienas lenkų rašytojas, Jan Lechon, žurnale "Polish Review" liepos 13-tos laidoj, sako:

"Istorija neturi geresnio pavyzdžio savybinės unijos dviejų tautų kaip Lenkijos ir Lietuvos, dviejų atskirų tautų, po vienos lenkiškos liberališkos valdžios, inspiaruota lenkiška dvasia laisvės ir lygybės visiems. Taip stipri buvo ta sąjunga Lenkijos ir Lietuvos, kad Vilnius šandie yra lenkiškiausias miestas, ir, kad Mickiewiczus ir Kosciuška, abu lietuvių kilmės, yra simboliai Lenkijos drąsos ir kultūros".

O ką šis rašytojas sako apie Žalgirio kovą, — kad tai lenkų su Lietuvos pagalba laimėjimas, tai tik grynas istoriškas melas, kaip ir visi kiti lenkų melai!

Šandie lenkų propaganda labai stipriai varoma dėl prijungimo Lietuvos prie Lenkijos po šio karo.

Lenkija nori, kaip generalas Sikorski yra pareiškęs, kad Lietuva būtų laisva. Bet Vilnius būtų Lenkijos, kad Lietuva gyventų Lenkijos atmosferoje!

Dabar momentas šią pro-

pagandą sukirsti. Dabar mes, lietuviai, visur ir visuomet, ypač darbe ir kituose susirinkimuose, kalbėkim apie laisvą ir nepriklausomą Lietuvą.

Lietuvos nepriklausomybės reikalai turi visuomet skambėti anglų spaudoj.

Pavyzdžiui, taip kaip A. Bulotienės interview, kuris nesenai tilpo anglų spaudoje. Ji ką tik sugrįžo su savo vaikais iš Lietuvos. Ji tarp kitko pasakė:

"Nors ir persekiojama, bet Lietuvos dvasia nemirtinga!" Andrius Šnipas

Ar žinai, kad

Tikras bargas, arklys parduoda už 800.00. Taip skambėjo laikraščio skelbimų puslapy. Vienas ūkininkas nuėjo pirkti garsinamą arkli. Galite įsivaizdinti jo jausmą, kai jojo tikras bargas nustupo tuojaus prie jojo kojų, kai padavė pardavėjui pinigų už arkli.

Ko tu nesukrovei savo jaunatvėje, kaip gi rasi senatvėje? (Ecl. 25, 5).

A. + A.

ANTANAS SERAPINAS

Gyveno: 1325 So. 48th St., Cicero, Illinois.

Mirė liepos 13 d. 1942 m., 6:00 val. vak., sulaukęs pusės amžiaus.

Gimęs Lietuvoje. Kilo iš Telšių apskr., Laukuvos par., Sarvičių sodo. Amerikoje išgyveno apie 50 metų.

Palikto dideliame nuliūdime: moterį Oną (po tėvais Sakalauskaitę); 2 sūnus — Antaną ir marčią Amiliją ir jų šeima, Vincentą ir marčią Marijoną ir jų šeima; dukterį Marijoną Vailienę ir jos vyrą Jockū ir jų šeima; pusbrolius; pussesteres ir daug kitų giminų, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas Antano B. Petkaus koplyčioje, 1410 S. 50th Ave., Cicero, Ill.

Laidotuvas įvyks penktadienį, liepos 17 d. iš koplyčios 8 val. ryto bus atlydėtas į šv. Antano parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nuvydėta į švento Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse. Nuliūdę: — Moteris, Sūnai, Dukterė, Marčios, Žentas ir Giminės. Laid. direktorius Antanas B. Petkus, tel. Cicero 2109.

Nervous? Shaky? No Pep?

SVAGINANČIŲ GERYMŲ VARTOTOJAI tankiai kenčia skausmus nerviškumo, drebulio, nemigos, skausmo ar silpnumo kojų (neurit' ar reumatizmo), tankiai vidurių užkietėjimą ar per daug iluosnias širdies skausmus. Vartotojai ir ankiai gali pradėti negrįžtamus baltus girdėti, įsivaizdinti nebūtus daiktus ar kalbėti su savimi. VI-MIN pagelbėti apga'ėti maistingo trūkumą nuo ko svaigalų vartotojai tankiai kenčia. Tai yra tas trūkumas kuris priveda prie kenkimo nervų, vidurių, skilvio ir t. t. VI-MIN yra vartojamas ir rekomenduojamas šimtu. VI-MIN nėra nuodingas ir neprievada prie blogo įpratimo. Pamėginkite ir "pastokiate ant savo kojų" greitai. VI-MIN kapsules galima gauti ir per pašta, prisijūniant pinigais, arba C. O. D. Bonkūtė su 60 VI-MIN kapsulių kainuoja \$2.00. Bonkūtė su 110 VI-MIN kapsulių kainuoja \$3.00. Parduoda tikrai prie: STEVEN'S PHARMACY 903 W. 63rd Street, Tel. ENG. 6515 CHICAGO, ILL.

ANNA GAJAUSKAS

(po tėvais šiauliakė)

Mirė liepos 11 d. 1942 m., sulaukus pusės amžiaus.

Gimusi Lietuvoje. Kilo iš Raseinių apskr., Gaurės parap., Elmontų kaimo. Amerikoje išgyveno apie 37 metus.

Paliko dideliame nuliūdime: 2 dukteris — Suzanną ir jos vyrą Jurgį Svarius ir anūką Robert, Eleanor ir jos vyrą Edwardą Hellyer; 2 brolienes — Eugeniją Sturbis ir jos šeima, Anną Saulis ir jos šeima; 2 pusbrolius — Pranciškų ir Juozapą Šukalus ir jų šeimas; dėdienę Mrs. Gudjonas ir jos šeima, ir daug kitų giminų, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas namuose: 4153 S. Maplewood Ave., tel. Lafayette 6221.

Laidotuvas įvyks ketvirtadienį, liepos 16 d. iš namų 8:00 val. ryto bus atlydėta į Nekaltą Prasdėdimo Panelės šventausios parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nuvydėta į švento Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: — Giminės, Draugai ir Pažįstami. Laidotuvių direktorius Antanas B. Petkus, telefonas Grovehill 0142.

SKELBKITĖS "DRAUGE"

CLASSIFIED ADS

HELP WANTED — MOTERYS

MOTERYS nakties valymo darbams. Turi būti Amerikos pilietės. Atsiųskite Janitor's Division, 9-tam aukšte, Service Corridor.

MERCHANDISE MART,

Wells ir prie upės

BEAUTY OPERATORĖS

— paty-

rusios; pastovūs darbai. Atsiųskite sekanciu adresu:

2152 SO. KEDZIE AVE.

MASINŲ OPERATORĖS ir RANKOMIS SIUVĖJOS reikalingos. Patyrusios ar nemokančios išmokinsim. Turi būti suvėr 18 metų amžiaus. Atsiųskite kreipkitės prie B. LAS PALUTSIS, ant 4-to aukšto.

M. BORN & CO.

1060 West Adams Street

OPERATORĖS, prie "single needle" mašinų. Patyrusios prie siuvimo rayon dresų, sejonų ir jacketų. Jeigu išskoto emagios darbo vietos, gero užmokesčio, atsiųskite prie — KORACH BROS., 913 W. Van Buren

PATARNAVIMAI

DIAMOND POINT SAW

FILING WORKS

Talsome visokius plūkius. Talsymas naminių plūkių, tai mūsų specialybė. Rašykite dėl "Free Catalogue" kainavimo sąrašo. Prisiųskite plūkius paštu "parcel post."

28 NO. LOOMIS STREET TEL. MONROE 1397

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI KRAUTUVE

Randasi geroj vietoj, netoli McKinley Park. Labai geri įrengimai. Parduavimo priežastis — liga. Kreipkitės prie: Mr. Walter Nutow, 2200 W. 37th St., Chicago, Ill., tel. LAFayette 6098.

BUDINKAS su ilgo laiko leasu turintis storus ir hoteli, piet-rūtinis kampas Halsted ir Root Sts. Ilgal įsteigtam tavernei vieta. Storas dabar tuščias. Tikras bargas. Atsiųskite prie JONES & KERFOOT, 140 No. Dearborn St., telefonas STATE 4674.

Mūsų gyvenimas yra panašus į degantį švyturį, kuris anksčiau ar vėliau sudegs. (Joseph v. Eotvos).

Kas gėdisi vlešai išpažinti savo tikėjimą, tas jau ne krikščionis.

NULIŪDIMO VALANDOJE

Kreipkitės į -

ANTHONY B. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

DVI MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

JŪSŲ PATOGUMUI:

1410 South 50th Avenue, Cicero

Telefonas CICERO 2109

6812 So. Western Ave., Chicago

Telefonas Grovehill 0142

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir

Jūsų finansiškam stoviui prieinamas.

GARY, INDIANA LAIDOTUVIŲ ISTAIGA PRUZIN FUNERAL HOME

Geriausias patarnavimas — Moteris patarnauja.

PHONE: 9000 620 WEST 15TH AVENUE

PETER TROOST MONUMENT CO.

MENISKI — VERTINGI

PAMINKLAI

MAUZOLEJAI

ŽENKLAI

PASITIKEJIMO MUMIS

REKORDAS

Ši firma virš 50 m. tos pačios šeimos rankose!

PERSONALIZED MEMORIALS AT NO ADDITIONAL COST.

Memorials Erected Anywhere

TROOST MEMORIALS have Beauty, Dignity and Distinction.

BUY U. S. WAR BONDS WITH THE SAVING!

KREIPKITĖS PRIE LIETUVIO

JOHN W. PACHANKIS

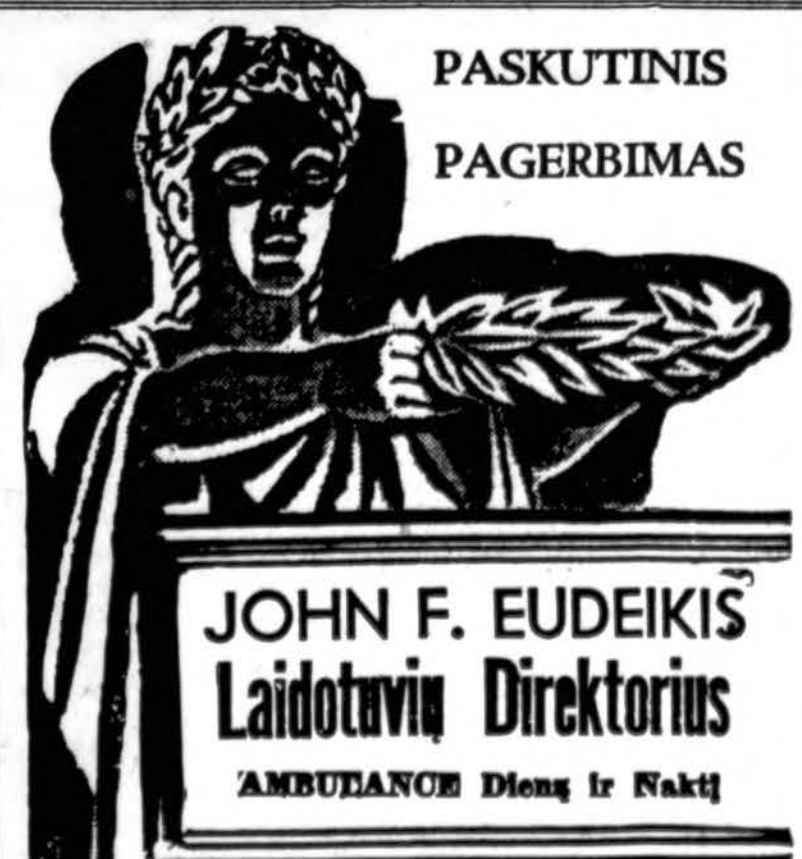
Member of the Lithuanian Chamber of Commerce.

MODERNI Išvaidinė PARODA: 4535 W. Washington Blvd. Tel. ESTebrook 3645

REZIDENCIJA: 5919 South Troy St.

Tel. REPUBLIC 4298

VALANDOS: Kasdien 9-9 v. vak.; Šeštad. ir Sekm. 9-6 val.

PASKUTINIS

PAGERBIMAS

JOHN F. EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorius

AMBULANCE Dieną ir Naktį

4605-07 SOUTH HERMITAGE AVENUE

Tel. YARDS 1741-1742

4447 SOUTH FAIRFIELD AVENUE

Tel. LAFayette 0727

Radio Programos — 7:00 iki 8:00 val. ketvirtadienio vakare, iš stoties WGES (1390), su Povilu Baltimieru.

KOPLYČIOS DYKAI | AMBULANCE

VISOSE MIESTO DALYSE | DIENĄ IR NAKTĮ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

I. J. ZOLP

1646 West 46th Street

Tel. YARDS 0781-0782

LACHAWICZ IR SŪNAI

2314 West 23rd Place

Tel. CANal 2515

42-44 East 108th Street

Tel. PULman 1270

P. J. RIDIKAS

3354 South Halsted Street

Skyrius: 710 West 18th Street

Visi telefonai: YARDS 1419

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 Lituanica Avenue

Tel. YARDS 4908

MAZEIKA ir EVANAUSKAS

3319 Lituanica Avenue

Tel. YARDS 1138-1139

LEONARD F. BUKAUSKAS

10821 South Michigan Avenue

Tel. PULman 0661

J. LIULEVIČIUS

4348 South California Avenue

Tel. LAFayette 3572

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

334 South Oakley Ave. Chicago, Illinois

Published Daily, except Sundays

A member of the Catholic Press Association

Subscriptions: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00. Single Copy — 3 cents.

Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išleina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kainos: Jungt. Valst. Amerikos Valstybėse: Metams — \$6.00; Pusei Metų — \$3.50; Trims Mėnesiams — \$2.00; Vienam Mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — \$7.00; Pusei Metų — \$4.00. Pavienis numeris — 3c.

Skelbimų kainos prisiunčiamos pareikalavus

Bendradarbiais ir korespondentais rašyti negražiname, jei nepašaloma tai padaryti ir neprisiunčiama tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pasilaiko sau teisę taisyti ir trumpinti visus prisiųstus raštus ir ypač korespondencijas sulig savo nuožiumu. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašomąja mašinėle), paliekant didelių tarpus pataisymams, ir vengiant polemikos ar asmeniskumų. Pasenusios korespondencijos laikraštis nededamos.

Entered as second-class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

Zalgirio mūšis

Šiandien liepos 15 d., sueina 532 metai nuo garsiojo Zalgirio (Grunvaldo ir Tannenbergo) mūšio. Nors tai nėra to įvykio joks jubiliejus, o tik šiaip sau metinė sukaktis, tačiau, atsižvelgiant į tai, kad ir dabar eina žūbtūtiniai mūšiai su vokiečiais, bent keliais žodžiais jį reikia prisiminti.

Vytautas Didysis

Nuo pat kuni-gaikščio Mindaugo laikų Vokiečių Ordinas stengėsi užimti Žemaičių kraštą. Dėl to krašto Ordinas kovojo su Lietuva per 150 metų. Didysis ir lemiantis mūšis buvo ties Zalgiriu 1410 m. liepos 15 d. Istorikai sako, kad tuose mūšiuose Vokiečių Ordinas turėjęs daug tūkstančių kareivių. Ordino kariuomenė buvusi gerai apginkluota ir įpratusi kariuoti. Lietuva su lenkais pastatė daug daugiau kariuomenės negu Ordinas. Vytautas atsivėdė 40 pulkų iš visos Lietuvos kunigaikštijos. Jogaila sušaukė kareivius iš visų Lenkijos žemių. Be to, Jogaila pasikvietė į talką kareivių iš gretimųjų Rusijos, Moldavijos, Valachijos ir Besarabijos kraštų. Vytautas pasiuntė Jogailai 20,000 kapų grašių pasamdyti kariuomenei Čekijoje ir Moravijoje. Lietuvių-lenkų pusėje buvę 85,000 kareivių, Vokiečių Ordinas turėjęs virš 40,000.

Visi žymesnieji istorikai pripažįsta, kad liepos 15 d. (1410 m.) mūšis ties Zalgiriu buvo vienas didžiausių viduriniais amžiais. "Jisai turėjo nulemti, ar paliks savistovės Lietuva ir Lenkijos valstybės, ar visi tie plotai Europos rytuose turi patekti vokiečių valdžion" — (Antanas Alekna "Lietuvos Istorija").

Zalgirio laukuose Lietuvos ir Lenkijos kariuomenė galutinai sutriuškino Vokiečių Ordino galybę, kuri nuo to laiko jau niekuomet neatsigavo.

Istorikai pripažįsta ir tai, kad Vokiečių Ordinui nuveikti daugiausiai yra padaręs Vytautas. Jis rūpestingai prie karo prisirengė ir tikrai sumaniai ir gabiai kariuomenei vadovavo tuose neapsakomai didelės reikšmės mūšiuose.

Slavų "solidarumo diena"

Spaudoje pastebima, kad Amerikoje gyvenančios slavų tautų grupės, lenkų ir čekų vadovaujamos, Zalgirio mūšio sukaktį minės būsimąjį sekmadienį. Tai būsimanti slavų "solidarumo diena". Nors Lietuvos kariuomenė ir jos valdovas kunigaikštis Vytautas didžiausią, svarbiausią ir lemiantį vaidmenį suvaidino tuose mūšiuose, tačiau Amerikos lietuviai slavų rengiamoj "solidarumo dienoj" nedalyvauja. Nedalyvauja dėl to, kad lietuvių tauta nėra slavų tauta ir, be to, kad, kaip matome iš spaudoje padarytų pareiškimų, lenkai ir čekai falsifikuoja istoriją ir Zalgirio istoriką įvykį nori panaudoti tik savo siaurai propagandai, bet ne teisingam to įvykio įvertinimui ir pagerbimui atminties, kurie Zalgirio mūšiuose suvaidino svarbiausią vaidmenį. Lenkai, kurie Grunvalde vaidino tik antrą vietą, šiandien norėtų savintis pirmą ir, pasikvietę lietuvius, žadėti jiems savo "protekciją". Čekai dedasi smarkiai kovoję 1410 m. mūšiuose su Ordinui, bet jie buvo tik paprasčiausi samdiniai. Ne kitaip buvo su rusais ir kitais.

Lietuvių komunistų dienraštis giriiasi, kad "slavų solidarumo dienoj" dalyvaus lietuviai komunistai ir ten svarbią vietą užims. Bet, žinokime, kad jie ten dalyvaus ne kaip lietuviai, bet kaip komunistai, kurie niekina Lietuvos praeitį, kurie nekartą šlykščiausiai yra pajaukę Vytautą, kurie visomis savo jėgomis eina ir kovoja prieš Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, jungdami ją prie Rusijos.

Mes suprantame, kad šiais laikais yra reikalingas ne tik slavų, bet visų Hitlerio pavergtųjų tautų solidarumas, kuris turi vesti prie tokio žygio, kuris Vokietijos naciams užduotų taip didelį smūgį, kad jie daugiau niekuomet savo galvos nebepakeltų ir nebeprasintų savo kaimynams pavergimu ir kruvinu teroru. Bet tasai solidarumas turi būti statomas laikantis teisės ir teisingumo, lygybės ir tautinės laisvės ir nepriklausomybės dėsniams. Koks čia gali būti solidarumas, jei Rusija nori praryti savo mažesnius kaimynus, jei Lenkija tebeturi pretenzijas į Vilnių ir lyg ir peršasi būti Lietuvos globėja. Tai yra nieks daugiau, kaip imperializmo dvasios pasireiškimas. Kai Rusija išsižadės savo siekimų pasiglemžti Lietuvą, kai Lenkija atsisakys savo nepagrįstų pretenzijų į Vilnių, kai čekai aiškiai pasisakys stovį už Baltijos valstybių nepriklausomybę, tuomet ir lietuviai, ir latviai, ir estai galės drąsiai ir nedvejodami dėtis prie "solidarumo dienų" minėjimo, nors jos būtų rengiamos ir slaviškųjų grupių iniciatyva. Mes nesibijome dalyvauti bendruose parengimuose su lenkais, čekais, rusais ir kitais, mes norime su jais dažnai susieiti, kalbėtis ir tartis, bet mes reikalaujame, kad mūsų, kaip lietuvių, teisės į pilną laisvę ir nepriklausomybę būtų pripažintos, kad būtų garantijų, jog nuo dabar Lietuva jau nebebus skriaudžiama. Reiktų atsiminti ir gerai išsiaiškinti, kad Atlanto Čarteris ir Jungtinių Tautų deklaracija kalba už visų tautų teises ir laisvę, neišimant ir Lietuvos. Dėl to tokia, bet ne kitokia dvasia remiantis šiandien reikia organizuoti pavergtųjų tautų frontą ir lipdyti jų solidarumą.

Istorinių faktų falsifikavimas, siekimas svetimų teritorijų, tai nėra demokratijų padarinys, bet diktatorių imperialistų tikslas. Jei kas, tai pavergtųjų tautų vadai tai turėtų gerai suprasti.

Pasitikėjimas santarvininkais

Lietuvos Pasiuntinybės išleistas birželio mėnesio biuletenis "The Lithuanian Situation" paduoda daug vertingų žinių iš Lietuvos dabartinio gyvenimo ir iš lietuvių veiklos. Plačiai aprašo dvi liūdnas mūsų tautos gyvenimo sukaktis, būtent bolševikų ir nacių okupaciją. Toliau rašo šiais klausimais: "The Nature of Soviet 'Strategic Reasons'", "Echoes from German Occupied Lithuania", "Lithuanian Activities Abroad".

Biuleteny visai teisingai yra pabrėžiama, kad Lietuvos žmonės iš visų savo jėgų priešinosi Sovietų Rusijos okupacijai. Dabar jie tokiu pat griežtumu priešinosi nemažiau žiauresnei Vokietijos nacių okupacijai.

Lietuvos žmonės, kenčianti antrą okupaciją, kaip pastebima biuletenyje, su pasitenkinimu pasitiko žinias apie anglių-rusų pasirašytą savitarpinės pagalbos sutartį ir apie Jungtinių Valstybių ir Rusijos susitarimą, nors pastaroji dar galutinai ir neatsisakė po karo prisijungti Lietuvai. Lietuvos žmonės pasitikį santarvininkų laimėjimu ir reiškia vilčių, kad amerikiečių ir anglių atstatytoji taika atgaivins visuotinąją Tautų Sąjungą.

Plačiai garsinama knyga

Columbia University Press (Morningside Heights, New York) dažnai ir plačiai garsina Aniceto Simučio, Lietuvos Generalinio Konsulato New Yorke attache parašytą knygą "The Economic Reconstruction of Lithuania after 1918". Šią knygą atspausdino Columbia universitetas. Kaip jau mes esame rašę, knyga yra labai vertinga. Savo skaitytojams mielai rekomenduojame ją įsigyti. Patrijotišką darbą atlikume, jei nupirkume po egzempliorių, kitą ir pasiųstume savo pažįstamiems žymesniems amerikonomams kaip dovanėlę.

SABOTAZNIKŲ PADESEJAI

New Yorke areštuoti šie įtariamieji nacių padėjėjai (iš kairės): Mrs. Hedwig Engemann, Anthony Cramer, Helmut Leiner ir Herman Faje.

SU PARAŠUTU IŠ DEGANČIO LĖKTUVO

Siurpus lakūno pergyvenimas karo fronte

Neatskiriama lakūnų draugas yra parašiutas. Tai mažas švelnaus šilko maišelis, kybas lakūnui ant nugaros.

Parašiutas atsirado ir pra dėtas praktikoje naudotis dar ne taip seniai. No pradžia, galima sakyti, yra didysis karas. Štai, keli žodžiai apie patį parašiutą.

Tarnybinis parašiutas turi 40 kvadr. metrų pločio. Jo šilkas yra plonas, bet labai stiprus. Nuo šilko kraštų eina 16 šilkinų virvūčių, kurios antru galu yra pritvirtintos prie stipraus žiedo. Antrojo parašiuoto galas baigiasi 50 cm. diametre sky le, kurios kraštai yra apvynioti guma. Nuo šios skylės eina dar mažytis parašiutėlis šokant, ir patraukus rankeną, šis parašiutėlis yra smarkiai spyruoklės išmetamas laukan, o srovė pagavusi ištempia iš maišelio ir didįjį parašiutą. Parašiuto dėjęjai negali apsirikti. Daugiausia tai patys lakūnai juos susideda. Mažas apsirikimas, virvelių supynimas, atšipės peiliukas ar kitas koks nors neapsižiūrėjimas atneša mirtį. Todėl ypatingai stengiamasi dedant visą parašiutą gerai apžiūrėti.

Kaip parašiutą atidaro?

Lakūnas, šokdamas iš lėktuvo, gali atidaryti parašiutą dviem būdais. Automatiškai, tai yra tada, kai parašiuoto virvelės galas yra pritvirtinamas prie lėktuvo borto. Iššokus, šis virvelė žmogaus kūno svorį išsitempia ir peiliukas perplauja tam tikrą visą parašiutą laikanti virvutę. Tada šoktelėja laukan išlaisvinta spyruoklė, kuri ištempia mažąjį parašiutėlį, o šis, oro srovės pagautas, — didįjį. Bet toks būdas yra nelabai tinkamas. Peranksti išsisklaidęs parašiutas gali užsikabinti už lėktuvo uodegos ir su savim palaidoti lakūną. Antras parašiuoto išsiskleidimo būdas yra vadinamas pavėluotas išsiskleidimas. Jis atliekamas pačio lakūno, kuomet apsiečiai atsitolina nuo lėktuvo ir nebėr pavojaus būti lėktuvo pagautam.

Dabar, suliepsnojus karui, parašiutas yra itin brangus ir neatskiriama lakūno draugas. Vienas lakūnas iš savo frontinių skridimų į priešą pusę rašo, kaip šis

maišelio dėka išliko gyvas ir dar gali būti naudingas tėvynei.

Tą dieną aš su kitais karininkais, skaniai juokaudami, užkandžiavome aerodrome. Mūsų grandis buvo paruošta skridimui.

Kovos ore

Dzrr... aštriai sučiūškia telefonas. Iš štabo, esančio už 10 kilm. praneša, kad tuojau reikia kilti ir lydėti bombonešius, subombarduoti aerodromą. Mes skridome su greitais naikintuvais, kurių patvarumu ir vikrumu aš labai pasitikėjau. Apacioj, žemėje rudens vaizdai. Žemė išraižyta apkasais, keliais žygiuoja fronto vyrai, slenka šokinėdamos gurguolės. Perplaujam užfrontę ir tikslas visiškai čia pat. Bet štai netikėtai susidūre me su vokiečių naikintuvais "Meseršitais". Jie pikarvimu ir greičiu mus viršijo. Kaip ir visados, tarp mūsų įvyko oro mūšis. Teko kovoti vyras prieš vyrą. Mane nutvėrė vienas vokiečių ir savo naikintuvu bandė padaryti man galą. Nenusileidžiu jam ir stengiuosi, neįėjus su juo karuselėn, jį nukreipti. Serija po serijos apšaudydavau jį kaip tik užlipdavo jis ant mano kulko svaidžių. Pasakysiu, kad jis vykusiai ir sumaniai manevravo, nepasiduodamas kulipkom. Tokioj masinėj kovoj kautis yra labai sunku, nes lėktuvai grūdžiasi vienas prie kito ir su vienu negali pabaigti dvikovos. Man pereina kitas. Aš puolu jį iš uodegos ir paleidžiu žvairią seriją. Atrodo, kad su juo baigta..., bet ne. Jis užplėšia aukštyn ir padainuoja man su kulkosvaidžiais iš šono. Jaučiu, kad vėjas mus neša į mūsų pusę ir mes nuo tikslo tolinamės.

Buvo tikra maišatis. Vienas pro kitą nardė naikintuvai, kaksėdami iš kulkosvaidžių ir pabūklų. Pro mano galvą sužūžė dar vienas "meseršmidtas". Staiga atsiduriu tarp dviejų lėktuvų. Siauros dūmų juostos parodė, kad priešai mane apipylė fosforinėmis kulipkomis ir pereinu į pikę, nes kitaip išsigelbėjimo nėra ir galėčiau vėl persigrupuoti naujam puolimui. Pastaciau mašiną ant nosies. Staiga per mašiną pereina drebėjimas. Motoras pradeda bauginančiai purtėti. Taip visas lėktuvas dreba, kad net žandai purtos. Kas gali būti — aišku. Priešas patrankė švediniu pataikė į motoro rėmus ir sekundę po sekundės laukiau, kada motoras visškai išlėks.

Imu traukti mašiną iš šios padėties, kad sumažinčiau greitį. Staiga garsus spro-gimas priešais mane, motoro viduje. Trumpą dalelytę sekundės žiūriu ir klausau. Staiga akinanti liepsna muša man pro kojas, apsiaudžia

mane, išsiveržia lauk sivilindama veidą. Pasidaro karšta ir tvanku.

Lakūnas šoksta iš degančio lėktuvo

Liepsnos dydis akimirka išauga. Aš jau sėdžiu jos apsuptas ir jaučiu, kaip ji slenka mano veidu. Karščio banga mane visą apgaubia, veidą ir rankų sąnarius baisingai skauda. Aš degu! Pajuntu, kad negaliu atmerkti akių. Aš aklas! Jaučiu, kad nieko nematau. Galvoj švystelėja mintis: "na ir tau atėjo galas". Laik iš degančio lėktuvo. Vienu mostu atsegu pritvirtinimo diržus. Nevaldoma mašina perėjo į suktuką ir stipriai mane spaudė prie sėdynės. — Bandau išlysti. Zlektelėjau žė-

myn. Greičiau, greičiau... Juntu, kad aš pasidariau vi-sas karštas, kaip ir ši liepsna. Sukaupiu paskutines jėgas ir kabinuosi už borto (krašto). Mano krūtinė prisipaudė, stipriai pasipyrčiau ir pajutau, kad aš esu išmestas. Automatiškai ranka prie parašiuoto rankenos. 21, 22, 23 ir patraukiau rankeną. Šilkas, tyliai šnerėdamas išsluogė man ant nugaros ir pajutau stiprų sutrenkimą. Parašiutas išsisklaidė.

Kaip aukštai galiu būti! Nežinau, bet spėju, kad dar yra aukštai. Virš savęs girdžiu motoro užimą ir kulkosvaidžių kaksėjimą ka-ka-ka. Dar kartą ta mirtina giesmė. Tak... tak, tak pasigirsta visiškai prie mano nosies tratėjimas ir lėktuvas pradriuska virš galvos. Jaučiu, kaip propelerio srovė sujudo parašiutą. Oro kova pačiame įkarštyje. Priešo lakūnai puola mane, kai aš jau esu beginklis, ir nori mane nuleisti žemyn negy-vą. Tak, tak, tak vėl ataka į mane. Nors nematau, bet puikiai jaučiu, kai jis suka aplink mane ratu ir muša šaudu. Kiekvieną minutę laukiau mirtinos kulipkos. Pasidarau ramus, nes mirtis visvien neišvengjama. Ačiū, tankų jau nebeskauda. Motorų užesys mūtolsta. Kodėl jie mane paliko ir leido gyventi. Supratau, kad leidžiuosi žemyn. Staiga smūgis, kuris atimė man laikiną sąmonę. Vėjas pačiūpama mano parašiutą ir velka mane per krūmus, balas. Bandau laikytis, veltui. Tik parašiutui užsikabinus, aš turiu jėgas atlaikyti diržą. Pasikins-ta žmonių balsai.

Mes jau žemėje. Likom gyvi, tik man apdegė akys, bet nepavojingai. Spr.

LABDARYBĖ

Lietuvių R. K. Labdaryų Sąjunga: kun. Anicetas Linkus, dvasios vadas ir išdėininkas, 4557 So. Wood St., Chicago, Ill.; Anastazas Valančius, pirmininkas; Kotrina Sriubienė ir J. Motiekaitis, vice pirmininkas; Ona Jasparienė, raštininkė; Jonas Dimša, finansų raštininkas.

Centro susirinkimas

Paskutinis Lietuvių R. K. Labdaryų Sąjungos centro susirinkimas buvo gausingas ir jame gyvai buvo svarstomi sąjungos reikalai. Jis įvyko paprastoj vietoj — Sv. Kryžiaus parapijos salėj. Svarbu, kad šiame susirinkime dalyvavo visų kuopų atstovai, kurie padarė smulkmeniškų pranešimus iš gegužės mėn. 30 d. veikimo.

Pirmoji sąjungos kuopa pilno pikniko ir rinkliavos raporto dar neturėjo. Tik viena narė Barbora Norbut pridavė \$10.00 su vajeaus kny gute.

Antroji kuopa, Roseland, centro išdėininkui per susirinkimą įteikė Kapų Puošimo dienos uždarbį — \$300.

Trečioji kuopa, Cicero, pridavė šias sumas: Tag Day rinkliavos \$800.00; Kapų Puošimo dienos — \$150.00 ir Matas Sriubas 2 vajeaus kny gutes su \$27.00.

Ketvirtoji kuopa, Dievo Apvaizdos par., pridavė vajeaus aukų \$31.00. P. Lauraitienė aukojusi \$10.00.

Penktoji kuopa, Bridgeporte, su vajeaus kny gutėmis pelniusi \$19.00. Gegužės mėnesio 30 d. pelnas anksčiau buvo pridurtas.

Šeštoji kuopa, North Side, pridavė Kapinių dienos uždarbį — \$110.00 ir vajeaus kny gutes (J. Bardausko) — \$24.00.

Septintoji kuopa, West Side, pridavė \$275.00 nuo gegužės 30 d. ir taip pat \$56.05 už alų.

Aštunta kuopa, Brighton Park, pridavė \$113.30 ir dvi vajeaus kny gutes per Mrs. A. Jasper — \$146.00.

Dešimta kuopa, West Pullman, įteikė išdėininkui \$200.

23-čioji kuopa, Marquette Park, surinkus ir uždirbus pinigų įteikė tą pačią dieną.

Kaip žinoma, gegužės m. 30 d. prie Sv. Kazimiero kapinių buvo rinkliava senelių prieglaudos namams statyti. Daugiausia šioj rinkliavoj surinko 8-ta kuopa Brighton Parke.

8-ta kuopa surinko \$121.47
10 kuopa surinko \$70.50
23 kuopa surinko \$70.19
3-čia kuopa surinko \$69.24
7-ta kuopa surinko \$54.45
5-ta kuopa surinko \$51.33
1-ma kuopa surinko \$39.60
2-ra kuopa surinko \$10.32
9-ta kuopa surinko \$6.43
6-ta kuopa surinko \$3.01

Rinkėjoms ir visiems darbininkams susirinkimas ir centro valdyba išreiškė nuoširdžiausią padėką.

O. Jasparienė, rašt.

Vajeaus aukos

Labdaryų Sąjungos kuopose yra išdalintos vajeaus kvitų knygtės. Visa eilė veikėjų renka aukas senelių prieglaudai. Čia skelbiami aukotojų vardai.

1-mos kuopos veikėja Barbora Norbut pridavė knygtę su šiais aukotojų (po viena dolerį) vardais: New City Savings Loan Ass., A. Gramantis, L. Marolda, Wm. Lewis, Meyers Dept. Store, B. Norbut, M. Hodge, H. Norbut, M. Cohen, Tasemkin.

3-čios kp., per Matą Sriubą aukoję: J. J. Grish \$5.00, Joseph Mozeris \$3.00, K. Naliulaitis \$2.00. Po \$1.00 aukoję: A. Rudokas, Jack Phillips, J. Kirstuk, J. Subačis, J. Tarvydas, M. Jokubauskas, J. Mantis, J. F. Gribauskis, J. Gribauskis, A. Zakaras, A. Bernadišius, L. W. Kizas, W. Obeciūnas, J. Morkus, J. Barcis, Ch. Rozgaitis, J. Venckus.

O. Aukškalnienė, Dievo Apvaizdos par. surinko \$31.

Per Joną Dimšą, 5-tos kp., aukoję: S. P. Mažeika \$5.00, J. Rizgen \$2.00. Po \$1.00 davė: A. Gudaitis, A. Shimkus, Becks Dept. Store, Tettters Shoe Store, F. E. Woidat, V. Miknienė, E. Kasilčiūnas, J. Poršas, A. Petrauskas, J. Mozeris, A. M. Phillips, Juozas Siesas.

Per J. Bardauską, 5-tos kp., auką įteikė: Draugystė po globa Sv. Cecilijos \$5.00, Sv. Juozapo Globėjo dr-ja \$5.00, Sv. Vardo dr-ja \$5.00, Democratic Club \$3.00. Po vieną dolerį: J. Ramoška, E. Šerpetienė, P. Karpavičius, B. Tubelis, J. Lebežinskas, Mrs. Kucikense.

Per Mrs. A. Jasper, 8-tos kp., po \$2.00: A. Šnorevičiūtė, J. Zelp, St. Lovick. Po \$1.00: Florence Price, F. Palitūnas, Ona Mažeika, Ch. Verdelka, Marcelė Žitis, H. E. Butles, T. Atroškienė, M. Bukauskienė, Teodora Filipovicz, Mrs. J. Valauskas, J. Liulevičius, Jadvyga Gorzyski, Mrs. S. Mažeikienė, Anna Kudirka, Viktorija Deveikienė.

Per Petrą Doršą, 1-mos kuopos, aukos gauta: Mr. ir Mrs. P. Dorša \$5.00, Po du

CHICAGOJE IR APYLINKSE

Bridgeporto žinios

Tėvų Marijonų Bendradarbių 10 skyriaus susirinkimas įvyko liepos 10 dieną ir jame pranešta, kad išvažiuojamas gryo pelno davė \$32. Iš šio skyriaus yra išrinkta komisija iš M. Okonienės, A. Vaišvilienės ir Stočkienės, kuri dirbs Sv. Jurgio lietuvių parapijos piknike, įvyksiančiame rugpjūčio 7 d., Vytauto darže.

Tėvų Marijonų Bendradarbių 10 skyriaus gyvai platinama Tėvų Marijonų Bendradarbių knygtė.

C. Druktenis atvežė nuo kun. J. Dambrausko, M.C., laišką, kuriuo prašoma sky-

Labdaryų 3-čios kuopos veikla

Labdaryų Sąjungos 3-čia kuopa, Cicero, šiemet jau atliko visą eilę svarbių ir didelių darbų. Sekmingai pravedė viešąją rinkliavą Ciceros mieste, daug pasidarbavo kapinių rinkliavoje ir piknike, surengė vakarą ir t.t. Nesnaudžia ir dabar. Štai, Matas Sriubas jau baigia užpildyti aukotojų vardais trečią vajeaus knygtę. J. Motiekaitis pasėkmingai renka aukas prie statomojo prieglaudos namo Sv. Seimos viloj. Renka aukas M. Časienė, J. Braunienė, J. Lapinskas, A. Mišašienė, Ona Monkienė, Ona Bukauskienė, K. Sriubienė. Visiems šiems uoliams veikėjams linkėtina geriausio pasisekimo kuo daugiausia aukų surinkti senelių prieglaudai baigti statyti. Kviečiami ir kiti pasidaruoti šiam svarbiam reikalui.

dolerius: John Dorša, Helen Delinski, Frank Dorša, Aleksandra Dorša, Mr. ir Mrs. W. Urba, Anthony Dorša. Po \$1.00: Staseys, W. Skirmont, N. Atkočaitis.

Gražiausias Pasirinkimas Jaunavedėms

SUKNELIŲ PRIEINAMOMIS KAINOMIS
PILNAS PASIRINKIMAS SUKNELIŲ — SEKNŲ — SIETŲ IR KAMLIŲ
Jaunavedėms šyrai ir Suknelės
Mūsų Specialybė

PEOPLES CLOAK and BRIDAL SHOP
1711 W. 47th St. Yards 2588

Mrs. K. P. Dziubek ir Duktė, Sav.

WHOLESALE

N. KANTER, sav.
MUTUAL LIQUOR CO.
4707 So. Halsted St.
Telefonas: BOULEVARD 0014

LIQUOR ISTAIGA

Išvežiojame po visą Chicago.

REMIKITE SENIA LIETUVŲ DRAUGĄ.

DABAR

Yra Geriausias Laikas Pirkti Pirmos Rėšės Namų Materijolą Dar Žemomis Kainomis.
PIRM PIRKIMO
Atvyk į mūsų Jarda ir apžiūrėk stakų aukštą rėšę LIETUVŲ — SENIŲ — STOGŲ IR NAMŲ MATERIJOLĄ. Dėl garatų, porėjų, visų, kokių ir statų. PASITARK SU MŪSŲ EKSPERTAIS dėl konstrukcijos ir pertaisymo namų.
Aprokavimas ir statymas DYKAI
Cash arba Lengvas Išmokėjimas
STANLEY LITWINAS, General Manager
CARR-MOODY LUMBER CO.
LIETUVIAI SALESMANAI
3039 South Halsted St. Tel. VICTORY 1272

Važiuosime dėl sesučių

Taip kalba ARD nariai savo skyrių susirinkimuose. Važiuosime į "gegužinę" liepos 19 d. į Holy Family Villa ir gražius miškelius, prie vandenilio. Į tą vietą, kur statoma lietuviams prieglauda. Tai pirmasis šią vasarą išvažiuojamas rengiamas ARD visų parapijų skyrių.

O juk jau iš praeities žinome visi, kaip gražiai rėmėjos prisirengia, kokių skanių užkandžių ir šaltų gėrimų jos atsiveža ir kaip gražiai Seserų Kazimieriečių prieteliai visuomet svečiuojasi ARD išvažiuojamuose.

Prašom įsitęmt — liepos 19 d. šv. Vincento dieną, kviečiame visas Vincintas ir visus Vincensus, jų draugus, gimines ir visus nuoširdžiausius sesučių prietelius.

Liepos 19 diena — tai Akademijos Rėmėjų Draugijos diena — labdaryų ūkyje

Lietuvius naciai baugina kalėjimais

"Kauener Zeitung" įspėja, kad ateityje už nelegalę prekybą Lietuvos gyventojai nebebūsią daugiau baudžiami pinigėmis baudmėmis. Už tokią prekybą būsią baudžiama kalėjimu, nes ligšiolinės baudmės savo tikslu nepasiekusios.

Listen to
PALANDECH'S
RADIO BROADCAST
Featuring a Program of
TUGOSLAV FOLK MUSIC
Every Saturday, 1 to 2 P.M.
STATION WHIP
1200 Michigan (Top of the Block)

DIDELIS IŠPARDAVIMAS MŪSŲ MILŽINISKO STAKO MUZIKALINIŲ INSTRUMENTŲ.
PASINAUDOKITE PROGA DABAR KOL DAR NEIŠPARDUOTI
TUBOS, CLARINETAI, TROMBONAI, SAXAPHONES, FLUTES su "cases" — \$35.00, \$37.50, \$45.00 ir \$75.00. Visi garantuoti lengvam grojimui.
KONCERTŲ GITARAI SPANISKI, MANDOLINAI, BANJOS, SMUKOS, TENOR BANJOS — \$6.50, \$8.50, \$12.50 iki \$35.00. STRIUNINIAI BASAI — \$60.00, \$125.00 ir \$150.00. BASO UZDENGALAS \$12.00. SMICE-LAI SMUKOS, STRIUNINIAI BASAS, VIOLAS ir CELLO — \$1.50, \$3.00, \$5.00, \$10.00 ir \$15.00. Striunos dėl visų viršūnėlių instrumentų. BASS DRUMS, SNARE DRUMS — \$18.50, \$22.50, \$35.00, \$50.00. PEDALAI, HI BOYS, SYMBOLS, DRUM HEADS pataisomi jums palaukiant. MOUTH PIECE visiems brass ir "reed" instrumentams pataisomi įvyk 10pms.
EKSPERTŲ VICTOR IR PHONOGRAPH patalynas.
Atstatymas visų dalių Clarinetams, Truboms, Saxaphones, Smukoms ir Gitaroms.
GOLDSTEIN'S MUSIC SHOP
914 Maxwell St., Chicago.

ARTINASI SIDABRINĖS VESTUVĖS

Dvidešimt penkeri metai prabėgo kaip dvidešimt penkios dienos

Liepos 25 d. Anthony H. Kasper su žmona švęs savo vedybinio gyvenimo dvidešimt penkerių metų sukaktuvės.

Kadangi Anthony H. Kasper yra Dariaus Girėno posto 271 American Legion antri metai komendantas ir jo moteris taip pat moterų skyriuje narė, tad ir jų sidabrinę vestuvių iškilmės įvyks Dariaus Girėno posto paminkliniam name, 4416-20 S. Western Ave., abejose svetainėse.

Anthony H. Kasper yra visiems gerai žinomas kai-

po biznierių, kaip žymus visuomenės veikėjas, didelis patriotas ir geras Dariaus Girėno posto komendantas.

Ypač šiais karo laikais Kasper yra labai užimtas įvairiais reikalais, pašvenčia labai daug laiko ir energijos kaip tai dėl Civilian Defense, Draft Board ir kituose patriotiniuose darbuose.

Reikia tikėtis, kad Kasperai susilauks nemažai garbingų svečių ir artimų savo draugų liepos 25 d. ir užpildys abi Dariaus Girėno postas svetaines.

Frank Krasauskas

CRANE COAL CO.

WEST VIRGINIA GENUINE POCAHONTAS

Kol dabartinis stakas dar neišparduotas, ir neturėdami vilties gauti daugiau tuojau, mes siūlome, tiesiog iš geležinkelio karo jums:

GENUINE POCAHONTAS, Mine run — labai lumpsuoti, tonas už tikrai \$8.40
GENUINE POCAHONTAS, Pečiama dydžio — Tikras Bargasas..... \$8.65
BLACK BAND LUMP anglis, labai geri \$10.50
kepimui pečiaose ir namų šildytuvams..

5332 SO. LONG AVE. TEL. PORTSMOUTH 9022

WHOLESALE FURNITURE BROKER

Dining Room Sets — Parlor Sets — Bedroom Sets — Rugs — Radios — Refrigerators — Washers — Mangels — and Stoves.
Nationally advertised items.

ALEX ALESAUSKAS and SONS

FACTORY REPRESENTATIVE

6343 South Western Avenue, Chicago
Telefonas — REPUBLIC 6051

MARGUTIS RADIO LAIKRAŠČIO PROGRAMŲ

Vienintelis ir Smagias Vakarinis Lietuvių Programas Amerikoje!
— VIENUOLIKTI METAI! —
SEKMADIENIAIS 1 val. p. p. KITOMIS Dienomis 9:30 v. vak. PENKTADIENIAIS 7 v. v.

WHFC-1450 kil.
6755 So. Western Avenue
Phone: GEORgetown 2242

PASKOLOS DAROMOS ANT PIRMŲ MORGICIŲ!

STATYBAI — REMONTAVIMUI ARBA REFINANSAVIMUI

ant Lengvų Mėnesinių Išmokėjimų!

PANAUDOKITE PROGĄ DABARTINEMS ŽEMOMS NUOSIMCIO RATOMS.

TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI!

TAUPYKITE mūsų įstaigoje. Jūsų indeliai rūpestingai globjami ir ligi \$5,000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation. Mokame 3 1/2%. Jūsų pinigai greitai išmokami ant pareikalavimo.

SENIAUSIA IR ŽYMAUSIA LIETUVIŲ FINANSINĖ ĮSTAIGA — 46 Metai Sėkmingo Patarnavimo! —

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

TEL. CALUMET 4118 Jos. M. Mozeris, Sec'y. 3236 SO. HALSTED ST.

ISKILMĖS TĖVŲ MARIJONŲ SEMINARIJOS KOPLYČIOJE

Šiandien ir rytoj Tėvų Marijonų seminarijos kopolyčioje, Hinsdale, Ill., įvyksta į novicijatą priėmimo ir įvadų darymo iškilmės. Vadovauja d. g. kun. Kazimieras Rėklaitis, Tėvų Marijonų Provincijolas, asistuoja kun. P. Barauskas, M.I.C., ir kun. M. Jodka, M.I.C.

Šiandien į novicijatą įstoja:

Aksomaitis Edvardas, Šv. Jurgio par., Detroit Mich.; Ambrose Benediktas, Šv. Antano par., Detroit, Mich.; Amšiejus Edvardas, Šv. Jurgio par., Haverhill, Mass.;

Brazauskas Vladas, Šv. Petro par., South Boston, Mass.;

Eidintas Vilimas, Šv. Jurgio par., Chicago, Illinois;

Jakubavičius Juozapas, Šv. Kazimiero par., Paterson, New Jersey;

Micka Alfonsas, Šv. Panelės Gimimo par., Chicago, Illinois;

Sabas Jonas, Šv. Jurgio par., Philadelphia, Penn.;

Zarkauskas Petras, Šv. Antano par., Omaha, Nebr.;

Rytoj įvadus daro:

Dambraskas Steponas, Šv. Panelės Apreiškimo par., Brooklyn, New York;

Gvazdauskas Pranas, Šv. Juozapo par., Scranton, Pa.

Chicagoj surinkta 21,000 tonų gumos

William L. McFetridge, ci vilinės apsaugos ofiso liekanų rinkimo skyriaus direktorius praneša, kad nuo birželio 15 d. iki liepos 10 d. Chicago srityje surinkta 21,000 tonų gumos liekanų. Iš to 15,000 tonų gauta iš gazolino stočių ir 6,000 tonų iš liekanų pirklių.

Direktorius sako, kad tai milžiniška kiekybė ir Chicago sritis senos gumos rinkime užims jei ne antrąją, tai tikrai trečiąją vietą šalyje.

Tarp dingusiųjų lietuvis jūrininkas

Laivyno departamentas išleido septintąjį karę žuvusių ir dingusių jūrininkų sąrašą. Tarp dingusiųjų chiegių yra John William Smukšta, 2-osios klasės jūrininkas. Jo tėvas Viktoras Smukšta gyvena 1940 Cana-port ave.

Klebauskas Jonas, Šv. Juozapo par., Scranton Pa.; Kvietkus Simonas Šv. Kazimiero par., Philadelphia, Pa.;

Margis Aleksandras, Šv. Petro par., Wibaux, Mont.; Razinskas Petras, Aušros Vartų par., Chicago Ill.; Remeika Petras, Nekalto Prasiidėjimo par., Cambridge, Mass.;

Uždavinys Benjaminas, Šv. Kazimiero par., Worcester, Mass.;

Vaišnora Bonifacas, Šv. Panelės Gimimo par., Chicago, Illinois;

Vičkauskas Edvardas, Šv. Kazimiero par., Plymouth, Penn.;

Vilutis Jonas, Viešpaties Atsimainymo par., Maspeth, Long Island, New York.

Mergaitė netyčia peršauta

Kay Velma Mednansky, 8 m. amž., prieš savaitę išimti tonsilai ir pirmadienį tėvai ją išvežė į farmą, netoli North Judson, Ind., vasaroti.

Tenai tą pat dieną ji su kitais trimis vaikais išėjo į mišką pasivaikščioti. Vienas vaikų turėjo šautuvą. Tenai kažkaip mergaitė netyčia peršauta. Paimta į Šv. Seimos ligoninę, La Porte, Ind., kur netrukus mirė.

Chicagoj areštuoti aštuoni naciai

Ryšium su teisiamais Washingtono aštuoniais naciais sabotažininkais FBI agentai Chicagoj areštavo 6 įtariamuosius nacių. Jie yra:

Hans Max Haupt su žmona. Jie yra Washingtono teisiamo nacio sabotažininko Haupto tėvai.

Harry ir Emma Jaques, Otto Richard Wergin su žmona ir W. W. Frochling su žmona.

Areštuotieji kaltinami, kad jie padėjo sabotažininkų žygiams.

Tą pat laiką New Yorko areštuoti 6 įtariamieji.

Plėšikai nusivylė

Iš Wernick and Mazarsky sieninio popieriaus dirbė jų ofiso 5339 Wentworth ave., pagrobė 225 dol. vertės karo bonų. Šį kartą jie nusi-vylė, nes bonai neiškeičiami.

KARINĖ KOMISIJA TEISIA NACIUS

Teisingumo departamento rūmuose, Washington, kambario vaizdas, kur septynių generolų komisija teisia aštuonis nacių sabotažininkus, kuriuos FBI išgaudė, kai jie buvo išlaipinti iš ašies submarinų. (Official U. S. Army Signal Corps photo).

Kurie vyrai paeiliui bus boardų šaukiami karo tarnybon

Maj. gen. Lewis B. Hershey, nacionalinis vyrų kari nės konskripcijos direktorius, paskelbė naują tvarką, kurie vyrai paeiliui pirmiauturi būti šaukiami karo tarnybon. Direktorius visus įsi registravusius karinei priedolei vyrus paskirsto į septynias klases ir drafto boardus įpareigoja laikytis tos tvarkos priimant juos tarnybon.

Vyrai taip paskirstyti:

1. Nevedę be priklausomųjų sau asmenų.
2. Nevedę su priklausomaisiais, bet neprisidėję prie karo vykdymo.
3. Nevedę su priklausomaisiais, prisidėję prie karo vykdymo.
4. Vedę, neprisidėję prie karo vykdymo, bet gyvenę su savo žmonomis.
5. Vedę, prisidėję prie karo vykdymo ir gyvenę su savo žmonomis.
6. Vedę, neprisidėję prie karo vykdymo, gyvenę su žmona ir vaikais, arba vienais vaikais.
7. Vedę, prisidėję prie karo vykdymo, gyvenę su žmonomis ir vaikais, arba vienais vaikais.

Visuose atsitikimuose pri klausomybė turi būti nustatyta buvusi prieš 1941 metų gruodžio 8 d.

Henderson sako, kad numatoma infliacija

Federalinis kainų administratorius Leon Henderson andai kongreso reikalavo jo ofiso išlaidoms vieneriais metais skirti 165 milijonus dolerių. Kongreso žemesnieji rūmai rado, kad tos išlaidos per didelės ir paskyrė tik 75 milijonus dol. O paskutinėmis dienomis senato komitetas paskyrė 120 milijonų dolerių.

Apie žemesniųjų rūmų paskirtą sumą Henderson nenori nė kalbėti. O senato komitetui jis pranešė, kad 120 milijonų dol. per mažai. Jis sako, kad šiaip taip gal būtų apsieita su 140 milijonų dol. Ir sako jei nebus paskirta minėta suma, tai jis bus priverstas susiaurinti savo veiklą kainų nustatyme, o tada viskas pradės brangti ir šalis atsidurs infliacijos sukurin.

Idomus dar vienas dalykas. Senato komitetas nenorė, kad kainų administratorius kištusi į žemes ūkio produktų kainas. Šios gi kainos jau šiandien smarkiai aukštyn pašokusios.

Ora, saulė, maistas stip kilnūs jausmai, dorybių vyrina kūną; sveikos mintys, dymas stiprina sielą.

Amerikoj išnyksta nepaprasti visokių daiktų eikvojimai

Iki šio karo Amerikoje visiškai nepaisyta visokių daiktų nepaprasto eikvojimo. Tas eikvojimas taip įsigalėjo, kad virto nacionaliniu papročiu. Bet dabar tas turi išnykti. Visuomenė per spaudą ir per radiją įsamoninama, kad nei kokios produktas, nei gumos, nei metalo kad ir mažiausia liekana ne turi būti metama laukan į šiukšlynus. Viskas turi būti renkama ir perduodama atitinkamoms vyriausybės agentijoms.

Ypač šiais karo laikais yra svarbu įsamoninti, kad nė kokia liekana neturėtų žūti. Turi būti renkamos se nosios gumos liekanos ir toliau, nepaisant vykdytos ir uždarytos kampanijos. Nuolatos turi būti renkamos skardinės ir riebalai, kurie pirmiau dažniausia buvo išliejami laukan ir tuo būdu sunaikinami.

Daug žmonių žūsta farmose

Illinois universiteto žemės ūkio kolegijos inžinierijos departamento viršininkas E. W. Lehmann tvirtina, kad jei nebus imtasi kokių nors atsargos priemonių, tai šią vasarą U. S. farmose žus apie 4,500 darbininkų nuo mašinerijų ir nuo galvijų.

Farmose kas metai daug žmonių žūsta ir sužeidžiamas, sako Lehmann. Bet šiemet numatomas didesnis pavojus šiame maisto gamybos fronte. Tai dėl to, kad su mašinerijomis susipažinusių daug darbininkų pašaukta karo tarnybon. Dabar gi jų vietą užima daugiausia miestiniai darbininkai, kurie nemoka operuoti farmų mašinerijų, kurie nežino kaip gudriai reikia apsieiti su galvijais, tarp kurių yra puslaukiniai.

Anot Lehmann, maisto frontas yra didžiai svarbus, tad verta daugiau rūpintis jo darbininkais.

Daug dėmesio kreipama į geležies ir kito metalo lauzus. Vyriausybei reikalinga daug geležies ir plieno. Geležies rūdos nespėjama kasti. Tad reikalinga čia visuomenės pagalba rinkti visokių lauzą, kurs krosnyse sutartinamas ir dirbami karui reikalingi pabuklai.

Nuo šiandien visuomenė palapsniui turi pratintis nė mažiausio atliekamo daikto neišmesti laukan su šiukšlėmis. Viskas turi būti sudorojama ir atiduodama, kaip sa kyta, agentijoms, kurios visokias liekanas kolektoja.

Leonardas Šimutis, Jr., L. Vyčių choro direktorius, tarnauja karo aviacijos korpuse. Išlaikė visus bandomuosius kvotimus ir techniskąjį skyrių. Pasirinko karo aviacijos radijo operavimo sritį. Pagrindinę karo lavybą atlieka Jefferson Barracks, Missouri. Iš čia netrukus bus išsiųstas keturiems mėnesiams į techniską karo aviacijos mokyklą. Rašo, kad kariuomenės gyvenimas patinka. Žavisi drausme, vadovybės tvarkingumu, patenkintas maistu.

Kun. Adomas Jeskevičius, buvusias Racine, Wis., lietuvių parapijos klebonas, liepos 16 d. išvažiuoja į naujai paskirtą vietą — Niagara Falls, N. Y.

Emilija Kass (Kazakauskaitė), duktė žinomo biznieriaus John A. Kass, kuris laiko Jewelry ir Music Shop 4216 Archer Ave., išvyko atostogų į Dowagiac, Mich. pas Koplevskius, kurių sūnus Albertas ką tik baigė U. S. Naval Academy. Ten pat atostogauja per vasaros sezoną Robertas, sūnus Juozapo ir Elenos Mickeliūnų.

Kun. Alfonsas Jagminas, Tėvų Marijonų kunigų seminarijos Hinsdale, Ill., rektorius ir "Draugo" rimties valandėlės vedėjas, liepos 16 dieną išvyksta į Rytus, pas kun. Kemežį, Bayonne, N. J., pagelbėti pastoracijos darbe. Kun. Alfonsas Jagminas grįš į Hinsdale apie rugpjūčio vidurį.

Agnes Gillienė užprašė už savo brolio Stasio Girėno ir jo draugo Stepono Dariaus vėles šv. Mišias su calunu, kurios bus atlaikytos liepos 16 d. 8 val. rytą Bridgeporte, Šv. Jurgio parapijos bažnyčioj. Ag. Gillienė užprašė pamaldas už šiuos lietuvių didvyrius, kurie išgarsino Lietuvos vardą pasauly, ryšiumi su devynerių metų suaktuvėmis nuo jų tragiško žuvimo, perskridus Atlanto vandenyną.

Pranas ir Antanina Jušai grįžė iš Sheboygan, Wis., išvyko į Sand Dunes dvieji savaitėm atostogų. Su Juškais kartu išvyko atostogoms ir biznieriaus Juozo Rizgino žmona Marijona. Linkime gražių atostogų!

Kaz. Pilipavičius, 2227 W. 23rd Place, išleido žmoną, dvi dukras ir sūnų atostogoms į Wisconsin Dells. Kazys Pilipavičius pradės atostogas ateinantį pirmadienį.

Kun. Jonas Šaulys, M. I.C., Marianopolio kolegijos mokytojas, išvyksta iš Hinsdale, Ill., liepos 16 d. atgal į Marianapolį.

Dariaus Girėno posto direktoriai pereitame susirinkime nutarė suruošti nepaprastą bankietą, kuriame bus sudeginti paskutiniai mirtiečiai. Vadinasi, po trijų metų visos namo skolos išmokėtos.

L. Vyčių Chicago apskritis vakar Little Bohemia restorane iškėlė vakarienę liepos 4 d. pikniko darbininkams. Taip pat buvo išleistuvės į kariuomenę B. Klimo, L. Vyčių Chicago apskrities pirmininko.

J. Gudaitis, naujas L. Vyčių spaustuovės menedžerius, pavyzdinčiai ir sumaniniai pradėjo vesti spaustuovės reikalus.

Prez. A. Smetona yra pakviestas dalyvauti Lietuvių Dienoje, kurioj bus paminėta dvidešimties metų suaktuvės, kaip Jungtinės Amerikos Valstybės Lietuvą pripažino laisva ir nepriklausoma valstybe ir didvyrių — Dariaus Girėno devynerių metų tragiškos mirties suakties.

Owen J. C. Norem, Amerikos ministeris Lietuvai ir karo kapelionas, yra pakviestas dalyvauti lietuvių iškilmėse, įvykstančiose liepos 25 d. 7 val. vak. prie Dariaus ir Girėno paminklo, Chicagoje.

A. Bulotinė-Rugytė, tik ką atvykusi iš Lietuvos, yra pakviesta dalyvauti Lietuvių Dienos iškilmėse.

K. Gaubis, So. Chicago lietuvių parapijos vargonininkas ir E. Mažeikaitė išvyko į Wisconsin valstiją atostogų. Viešės pas Elenos mamytę U. B. Rimšeliene.

VIENA IŠ STIPRIAUSIŲ AMERIKOJE

Taupykite apsaugotoj įstaigoj, kad užtikrinti savo ateitį. Apart apdraudus mes turime didžiausią atsargos fondą visoje Illinois valstijojej

Duodam paskolas už 4½% ir aukščiau

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSN. OF CHICAGO

Justin Mackiewicz, Pres. and Mgr.

4192 ARCHER AVENUE

Tel. VIRGINIA 1141

CHARTERED AND SUPERVISED BY U. S. GOVERNMENT

MEMBER OF FEDERAL SAVINGS & LOAN INSURANCE CORP., Washington, D. C.

Daily 9 A. M. to 4 P. M. Wed. 9 A. M. to 12 noon, Saturday 9 A. M. to 3 P. M.